

Debian-pikaohje

Versio 13 - Debian 13 'Trixie' - 2025-04-13

<https://www.debian.org/>

Dpkg	
<code>dpkg -l [nimet]</code>	Pakettien tila ja lyhyt kuvaus.
<code>dpkg -I pkt.deb</code>	Tietoa pakettitiedostosta.
<code>dpkg -c pkt.deb</code>	Pakettitiedoston sisällysluettelo.
<code>dpkg -S tdoston-nimi</code>	Näytä mihin pakettiin tiedosto kuuluu.
<code>dpkg -i pkt.deb</code>	Asenna pakettitiedostoja.
<code>dpkg -V [nimet]</code>	Tarkista asennettujen pakettien tarkistussummat.
<code>dpkg-divert [valitsimet] tdosto</code>	Paketista puretaan tiedosto X, purakin se nimellä Y.
<code>dpkg --compare-versions v1 gt v2</code>	Vertaa versionumeroita, tarkista tulos komennolla echo \$? .
<code>dpkg-query -W --showformat=format</code>	Tietoja asennetuista paketeista, format on esim. '\${Package} \${Version} \${Installed-Size}\n'
<code>dpkg --get-selections > tdosto</code>	Asennettavaksi valittujen pakettien luettelo tiedostoon.
<code>dpkg --set-selections < tdosto</code>	Hae asennettavaksi valittujen pakettien luettelo tiedostosta.

Verkko

<code>/etc/network/interfaces</code>	Verkkoasetukset (jos network-manager ei ole käytössä).
<code>if [up][down] laite</code>	Käynnistä ja sammuta verkkoliitännät yllä olevan tiedoston mukaisesti.
<code>ip</code>	Näytä ja muokkaa verkkoasetuksia. Vaatii paketin iproute2.
<code>ssh -X ktunnus@koneenimi</code>	Kirjaudu sisään toiseen koneeseen.
<code>scp tdostot ktunnus@kone: polku</code>	Kopioi tiedostoja toiseen koneeseen (tai toisesta koneesta).

Oikeudellinen ilmoitus

Tätä dokumenttia voi käyttää GNU General Public License, version 3 tai myöhemmän, ehtojen mukaisesti. Lisenssin ehdot ovat osoitteessa <https://www.gnu.org/copyleft/gpl.html> ja tiedostossa `/usr/share/common-licenses/GPL-3`. Epävirallinen GPL:n suomenos on luettavissa sivulla https://www.turre.com/licenses/gpl_fi.html.

Copyright © 2004, 2010 W. Martin Borgert
 Copyright © 2016, 2019, 2023 Holger Wansing
 Copyright © 2005, 2008, 2010 Tapio Lehtonen (suomennos)

Copyright © 2016, 2019 Juhani Numminen (suomennos)

Tekijät: <https://www.debian.org/doc/user-manuals#refcard>

Ohjeet

<code>man sivu</code> tai <code>man bash</code>	Read help page for every command and many configuration files. Also available online: https://www.manpages.debian.org/
<code>komento [- -help, -h]</code>	Lyhyt ohje, toimii useimmille komennoille.
<code>/usr/share/doc/paketin-nimi/</code>	Paketin ohjeita. Jos on tiedosto README.Debian, se kertoo Debian-kohtaiset asiat.
Ohjeita netissä	Hakuteokset, käsikirjat, UKK:t, HOWTOt, jne.: https://www.debian.org/doc/
Sähköpostituslistat https://lists.debian.org/	The community is always helpful, search for users. Or use other channels like IRC: https://www.debian.org/support/
Wiki https://wiki.debian.org/	Sisältää monenlaista hyödyllistä tietoa.

Asennus

Asennin	Kaiken kertoo https://www.debian.org/devel/debian-installer/
CD-vedokset	Osoitteesta https://www.debian.org/distrib/
<code>boot: expert</code>	E.g. to set up the network w/o DHCP or to adapt bootloader installation.
Or use a Live image	Containing the user-friendly Calamares installer: https://www.debian.org/CD/live/

Viat

Vikailmoitukset https://bugs.debian.org/	Tiedot tunnetuista ja korjatuista vioista.
--	--

Viat	
Tietyn paketin vikailmoitukset	Katso https://bugs.debian.org/paketti/ , wnpp paketin nimenä näyttää ”työtilauksia”.
reportbug	Ilmoita viasta sähköpostilla.
Vikojen raportointiohjeet	https://www.debian.org/Bugs/Reporting

Asetusten teko

/etc/	Järjestelmän kaikki asetustiedostot ovat hakemistopuussa /etc/.
editor <i>tiedostot</i>	Oletusmuokkain. Jokin komennoista nano , emacs , vi , joe .
CUPS-hallinta: http://hostname:631	Tulostimien asetukset selaimen kautta.
dpkg-reconfigure <i>paketin-nimi</i>	Tee paketin asetukset uudestaan, esim. <i>keyboard-configuration</i> (näppäimistö), <i>locales</i> (maa-asetukset).
update-alternatives <i>valitsimet</i>	Määrittää oletussovelluksia.
update-grub	Tiedoston /etc/default/grub muokkaamisen jälkeen.

Taustaprosessit ja järjestelmä

systemctl restart <i>nimi.service</i>	Käynnistä palvelu uudelleen.
systemctl stop <i>nimi.service</i>	Pysäytä palvelu.
systemctl start <i>nimi.service</i>	Käynnistä palvelu.
systemctl halt	Pysäytä tietokone.
systemctl reboot	Käynnistä tietokone uudelleen.
systemctl poweroff	Sammuta tietokone.
systemctl suspend	Aseta tietokone valmiustilaan.
systemctl hibernate	Aseta tietokone lepotilaan.
/var/log/	Hakemisto joka sisältää kaikki lokitiedostot.

Taustaprosessit ja järjestelmä

/etc/default/	Järjestelmän taustaprosessien ja palveluiden oletusasetuksia.
Tärkeitä komentotulkin käskyjä	
cat <i>tdostot</i>	Tulosta tiedostoja ruudulle.
cd <i>hakemisto</i>	Vaihda työhakemistoa.
cp <i>tdostot kohde</i>	Kopioi tiedostoja ja hakemistoja.
echo <i>merkkijono</i>	Tulosta merkkijono ruudulle.
gzip, bzip2, xz [-d] <i>tdostot</i>	Pakkaa ja pura tiedostoja.
pager <i>tiedostot</i>	Lue tiedostoja ruudulla.
ls [<i>tiedostot</i>]	Näytä hakemistolistaus.
mkdir <i>hakemistojen nimet</i>	Luo hakemistoja.
mv <i>tdosto1 tdosto2</i>	Siirrä tiedostoja tai vaihda nimeä.
rm <i>tiedostot</i>	Poista tiedostoja.
rmdir <i>hakemistot</i>	Poista tyhjiä hakemistoja.
tar [c][x][t][z][j][J] -f <i>tdosto.tar [tdostot]</i>	Luo (c), pura (x), näytä tiedostolistaus (t) pakatulle arkistolle. Käytä .gz-tiedostoille z, .bz2:lle j, .xz:lle J.
find <i>hakemistot lausekkeet</i>	Etsi ehdon täyttävät tiedostot hakemistoista, esim. -name <i>nimi</i> tai -size + <i>1000</i> .
grep <i>merkkijono tdostot</i>	Etsi merkkijonoa tiedostoista.
ln -s <i>tdosto linkki</i>	Luo tiedostoon symbolinen linkki.
ps [<i>valitsimet</i>]	Näytä käynnissä olevat prosessit.
kill [-9] <i>PID</i>	Lähetä prosessille signaali (esim. lopeta prosessi). Selvitä PID komennolla ps .
su - [<i>käyttäjä</i>]	Vaihda toiseksi käyttäjäksi, esim. root.
sudo <i>komento</i>	Suorittaa komennon rootin oikeuksilla, ks. /etc/sudoers.
<i>komento</i> > <i>tdosto</i>	Korvaa tiedoston sisältö komennon tulosteella.
<i>komento</i> >> <i>tdosto</i>	Lisää komennon tuloste tiedoston loppuun.

Tärkeitä komentotulkin käskyjä

<i>kto1</i> <i>kto2</i>	Komento1:n tulosteesta tulee komento2:n syöte.
<i>komento</i> < <i>tdosto</i>	Tiedosto on komennon syöte.
APT	
apt update	Päivitä pakettivarastojen (lueteltu tiedostossa /etc/apt/sources.list) hakemistolistaukset. Tarvitaan kun tuo tiedosto tai pakettivarastot muuttuvat.
apt search <i>merkkijono</i>	Etsi pakettien nimistä ja kuvauksista <i>merkkijonot</i> .
apt list -a <i>paketin-nimi</i>	Näytä saatavilla olevien pakettien versiot ja osastot.
apt show -a <i>paketin-nimi</i>	Näytä paketin tiedot mukaanlukien kuvaus.
apt install <i>pakettien nimet</i>	Asenna paketteja pakettivarastoista riippuvuuksiin.
apt upgrade	Asenna uusin versio kaikista jo asennetuista paketeista.
apt full-upgrade	Kuten apt upgrade , mutta parempi ristiriitojen ratkaisu.
apt remove <i>pakettien nimet</i>	Poista paketteja.
apt autoremove	Poista paketit joita mikään muu paketti ei tarvitse.
apt depends <i>paketin-nimi</i>	Luettele kaikki annetun paketin tarvitsemat paketit.
apt rdepends <i>paketin-nimi</i>	Luettele kaikki paketit jotka vaativat annettua pakettia.
apt-file update	Päivitä pakettivarastojen sisällysluettelot, katso apt update .
apt-file search <i>tdoston-nimi</i>	Näytä mihin pakettiin tiedosto kuuluu.
apt-file list <i>paketin-nimi</i>	Näytä paketin sisällysluettelo.
aptitude	Tekstikäyttöliittymä APT:lle. Vaatii paketin aptitude.
synaptic	Graafinen käyttöliittymä APT:lle. Vaatii paketin synaptic.